

Diarienummer:

Verksamhetsberättelse 2014
– begravnings- och serviceverksamheten

Innehåll

Verksamhetsberättelse 2014 – begravnings- och serviceverksamheten	1
Begravningsverksamheten	3
Begravningsombud	3
Utskott för begravnings- och serviceverksamhet	3
Begravningsavgift, ekonomisk plan samt budget	4
Tjänster som ingår i begravningsverksamheten och finansieras med begravningsavgift.....	4
Kansli, begravningsplatser, serviceverksamhet och krematorium.....	4
Kansli	5
Begravningsplatser	6
Serviceverksamhet	10
Krematorium	12
Statistik 2014 Begravningsverksamhet	15
Ekonomi, uppföljning 2014	17

Skogssalen i vinterskrud.

Ett av begravningsutskottets uppdrag är att ”tillhandahålla lokal för begravningsceremoni utan religiösa symboler”.

Begravningsverksamheten

Trossamfundet Svenska kyrkan är idag, med få undantag, huvudman för förvaltningen begravningsverksamheten inklusive de allmänna begravningsplatserna i landet. Förvaltningen regleras av lagstiftning som Begravningslagen och -förordningen, Kulturminneslagen, Förvaltningslagen, Kyrkoordningen etc.

I enlighet med delegations- och attestplan (senast uppdaterad 2014-10-03) har begravningsutskottet tillsammans med personal och samarbetspartners genomfört den verksamhet som redovisas i denna verksamhetsberättelse.

Begravningsombud

När en församling är huvudman för begravningsverksamheten ska länsstyrelsen förordna ett eller flera begravningsombud att granska hur församlingen tar till vara de personers intressen som inte tillhör Svenska kyrkan. Ombudets arbetsuppgifter och ansvar regleras i Begravningslagen 10 kap. §§ 1-7.

Länsstyrelsen Kalmar län har efter samråd med Kalmar kommun förordnat Kerstin Edvinsson att vara begravningsombud i Domkyrkoförsamlingen, S:t Johannes, Heliga Korsets, S:ta Birgitta och Två Systrars församlingar (dvs Kalmar pastorat).

Utskott för begravnings- och serviceverksamhet

Utskottet är det organ som i huvudsak bereder och i vissa fall beslutar i ärenden som rör begravningsverksamheten. Beslutsbefogenheter regleras i kyrkorådets beslut om delegering samt i övriga styrdokument som kyrkorådet fastställer. Ordinarie föredragande och sekreterare är chefen för begravningsverksamheten (sekreterarskapet är delvis vidaredelegerat till administrativa assistenten). Utskottets uppgifter är att hantera begravningsverksamheten och fullgöra myndighetsutövning inom pastoratet enligt särskild delegationsordning, ge råd och stöd i frågor om begravningsverksamheten samt att hantera krematorieverksamheten.

Ordinarie ledamöter:

Gunnar Thorbert, ordförande
Gunvor Arén, vice ordförande
Britt-Marie Hammarskiöld
Leif Sverkersson
Lars Björk

Ersättare:

Doris Johansson
Elin Brodin
Carina Stavervik

Utskottet har under året haft sju sammanträden.

Begravningsutskottets första möte med ny förtroendemannaorganisation fr.o.m 2014.

Begravningsavgift, ekonomisk plan samt budget

Begravningsverksamheten finansieras av begravningsavgiften som betalas av alla skattepliktiga oavsett samfundstillhörighet. Avgiften var i Kalmar pastorat 0,27% av den kommunalt beskattningsbara förvärvsinkomsten under 2013.

Begravningsavgiften ska enligt Begravningslagen 9 kap.§ 4 grundas på en särredovisning av begravningsverksamhetens intäkter och kostnader.

Budget för år 2014, samt ekonomisk plan för perioden 2015 – 2016, beslutades av Kyrkofullmäktige 2013-11-12 (§ 31).

Tjänster som ingår i begravningsverksamheten och finansieras med begravningsavgift

- Gravplats eller motsvarande under en tid av 25 år.
- Gravsättning inklusive gravöppning, återfyllning och iordningsställande efter öppnande av grav.
- Transporter från det huvudmannen övertagit ansvaret för stoftet till dess att gravsättning har skett, med undantag av transport för gravsättning utanför huvudmannens område, om inte transporten beror på avtal om tillhandahållande av särskilda gravplatser.
- Kremering.
- Lokal för förvaring och visning av stoftet.
- Lokal för begravningsceremoni utan religiösa symboler.

Kansli, begravningsplatser, serviceverksamhet och krematorium

Begravningsverksamhetens kansli är bemannat med en begravningschef (60%) och tre assistenter. På begravningsplatserna arbetar en arbetsledare, en trädgårdsingenjör, nio åretruntanställda begravningsplatsarbetare och tretton säsongsanställda. Krematoriets bemanning består av en krematorietekniker samt två krematorievaktmästare.

Begravningsplatserna omfattar en sammantagen yta av omkring 22 ha och till detta kommer ett mindre antal ekonomibyggnader och krematorium samt lokal för begravningsceremonier utan religiösa symboler.

Under överinseende av begravningsutskottets ordförande, Gunnar Thorbert (th) överlämnades under våren ansvaret för begravningsverksamheten från Tommy Eriksson (th) till Per-Ola Hallberg (mitten).

Kansli

Enligt delegations- och attestplanen ansvarar begravningsutskottet för att pastoratet fullgör ett antal administrativa åtaganden och dessa genomförs av kansliet.

Kansliet *upprättar gravkarta och håller den aktuell samt för gravbok / gravregister*. År 2014 registrerades 424 gravsättningar inom Kalmar pastorat. I samband med gravsättningarna ansvarar kansliet *för transporter (inom förvaltningsområdet) från det att stoftet lämnats i lokal för förvaring och visning till dess att gravsättning har skett*. Kansliet kontrollerar även om *gravplats kan beredas icke folkbokförda inom förvaltningsområdet*. Av de gravsatta i Kalmar pastorat var 115 folkbokförda utanför pastoratet.

Övriga administrativa uppgifter som genomförs av kansliet är:

- *svara för myndighetsutövning enligt begravningslagen i frågor om gravsättning av stoft och aska, flyttning av stoft eller aska, gravrätt och gravanordningar,*
- *vid förnyelse av gravrätt föreslå tid för upplåtelse samt taxa för förnyad upplåtelse,¹*
- *upprätta arkivförteckning enligt 6 § arkivlagen (1990:782),*
- *medge anstånd med gravsättning av aska om det finns särskilda skäl.*

I kansliets uppgifter ingår att verkställa begravningsverksamhetens byggnadsverksamhet inklusive planering, projektering och upphandling avseende såväl ny-, om- och tillbyggnader. Det mest omfattande byggnadsprojektet 2014 var färdigställandet av krematoriets om- och tillbyggnad.

Alla helgons dag; information om gravskötsel & ljushav vid Skogskyrkogårdens minneslund.

Begravningsverksamheten är enligt begravningslagen skyldig att *medla vid tvister om en avlidne ska kremeras eller ej, och var den avlidne ska gravsättas*. Medlingen sker genom samtal med de anhöriga som tvistar. Om man inte kommer överens, hänskjuts tvisten till länsstyrelsen för beslut. År 2014 hänsköts två medlingsärenden från Kalmar pastorat till Länsstyrelsen i Östergötland.

¹ År 2014 är taxan 0 kr.

Begravningsplatser

Anläggning av nytt kvarter för urnor vid nya Skogskyrkogården.

I begravningsutskottets uppdrag ingår att ”anlägga, vårda och underhålla de allmänna begravningsplatserna” samt att ”tillhanda tillräckligt antal gravplatser av allmänt förekommande slag.”

Utsmyckning av Nya Minneslunden med stenröse och belysta blå glasklot från Målerås glasbruk.

Utbildning för begravningsverksamheten om mångkulturella begravningsceremonier. Begravningsverksamheten ska ”tillhandahålla särskilda gravplatser för dem som inte tillhör något kristet trossamfund.”

Några av oss som sköter Kalmars vackra begravningsplatser och rhododendron i blomning (Skogskyrkogården).

Uppdraget är att ”hålla begravningsplatserna i ordnat och värdigt skick”.

Maskinleverantörer visar gräsklippare och batteridrivna småmaskiner.

Det ingår i miljöarbete att vara uppdaterad på de senaste grönytemaskinerna på marknaden. I utskottets ansvar ingår att ”anskaffa och underhålla maskiner och inventarier som krävs för verksamheten”.

Kalmar begravningsplatser tar emot många studiebesök p g a miljöarbetet.

Att ”tillse att verksamheten bedrivs enligt gällande miljöföreskrifter” är en viktig del av utskottets uppdrag.

Södra kyrkogårdens gravstenar finns i många utföranden och många är unika, varje gravsten med kulturhistoriskt värde har dokumenterats.

För att begravningsplatsen inte ska förlora sin karaktär, från olika tidsepoker, rekommenderas att gravstenarna ska stå kvar på gravplatserna när de återlämnats. I begravningsutskottets uppdrag ingår att "ansvara för bevarandet och underhållet av kulturmiljöerna på kyrkogårdar och begravningsplatser i enlighet med kulturminneslagen samt upprätta vård- och underhållsplaner och regelbundet revidera dessa". Uppdraget innebär även att "utforma föreskrifter om gravvårdars utformning som är nödvändiga för att tillgodose en god kultur på begravningsplatsen".

Kalmar begravningsplatser är öppna för alla och fyller en funktion som gröna oaser i staden Kalmar. Naturdagiset Getingen går varje vecka igenom Norra kyrkogården och tar en fruktstund vid den öppna parkytan.

Kyrkogårdsteater för åttonde året på Kalmar begravningsplatser, detta gör att besökarna lär känna stans begravningsplatser, så att den blir en naturlig plats i samhället.

Arbetet med riskbedömning, och tillfällig nedläggning, av gravstenar har fortsatt under 2014.

Serviceverksamhet

Serviceverksamhet är en del av att förvalta begravningsplatserna. Enligt regeringen ska kostnader för äldre skötselåtaganden som inte täcks av fonderade medel betraktas som driftkostnader i

begravningsverksamheten och får därmed finansieras av begravningsavgiften. Kostnader för gravplatsskötselåtaganden slutna i avtal efter 1 januari 2000 får däremot inte finansieras med intäkter från begravningsavgiften. Sådana skötselåtaganden rubriceras som serviceverksamhet.

Enligt delegations- och attestplanen ansvarar begravningsutskottet för att pastoratet fullgör gravskötselåtaganden.

Vårplantering av 23 000 penséer.

2014 fakta:

Gravplatser totalt: \approx 14.600

Skötselgravar: \approx 6.200

(varav) Flerårsskötselavtal: \approx 1.000

(varav) Löpande skötselavtal \approx 1.400

Vårblommor: \approx 23.000

Sommarblommor: \approx 23.000

Höstplantering: \approx 850

Granriskransar: \approx 400

Krematorium

Kalmar första kapellkrematorium invigdes i december 1935. Byggnaden ritades av stadsarkitekten J Fred Olson. Kapellkrematoriet togs ur bruk år 1963 och byggdes om till en konfessionslös begravningslokal år 2004 - Skogssalen. Heliga korsets kapell och krematorium invigdes 1963. Byggnaden ritades av Rudolf Holmgren (Birch – Holmgren Arkitekter).

År 2006 började diskussionen om en om- och tillbyggnad av krematoriet som utvecklades från ”ett skärmtak vid det kombinerade kistintaget och visningsrummet” till ”att innefatta frågan om ett nytt kistintag och ... ett nytt visningsrum.” Med hänsyn till miljö och arbetsmiljö krävdes även en ny kremationsugn och en ny reningsanläggning. ”Vi insåg att vi stod inför en total omdaning av krematoriet ...”. (Citaten ovan och nedan är hämtade ur artikeln ”stillhetens rum” av Staffan Strindberg.)

Under åren 2008 till och med 2013 har kyrkofullmäktige sammanlagt budgeterat 43 mkr kronor för krematoriets om- och tillbyggnad. Kostnaden för hela projektet överskreds med cirka 2,2%.

Öppet hus för allmänheten och invigning den 4 oktober 2014.

Prisregn

Arkitekt Staffan Strindberg och Kalmar krematorium fick årets stenpris för att ”natursten använts på ett estetiskt, hållbart och nyskapande sätt.” Staffan fick även Blekinge / Smålands arkitekturpris år 2014 för till-ombyggnationen av Kalmar krematorium.

Det nya avskedsrummet

*En av utskottets uppgifter är att "tillhandahålla lokal för förvaring och visning av stoft"
"Längs mot öster finns den utblick som ger det nya visnings- och avskedsrummet en egen
karaktär. Genom ett lågt sittande fönster kan man låta blicken följa den mjukt formade
gräsytan med tallarnas stammar skimrande i ljuset."*

*"Ugnsrummet, som numera bjuder en helt annan arbetsmiljö, har transformerats från ett
rent tekniskt rum till ett rum också för andakt och avsked."*

*Krematorieverksamhet är tillståndspliktig och prövas av miljöprövningsdelegationen.
Från och med vecka 41 2014 används biodiesel, RME, i krematoriet. Miljöbalken är
tillämplig på krematorier. Rökgasernas renas med avseende på kolväten, kvicksilver
(amalgam), dioxiner och formalin (balsameringsvätska).*

Begravningsutskottet ska "tillse att verksamheten bedrivs enligt gällande miljöföreskrifter".

I utskottets, och därmed personalens, uppgifter ingår att "utfärda ordningsföreskrifter för verksamheten inom krematoriet" samt att "föra krematoriejournal".

Statistik 2014 Begravningsverksamhet

Avlidna folkbokförda i Kalmar: 363.

Det totala antalet kremationer som 2014 utfördes på Kalmar krematorium var 1028 (inklusive 34 fosterkremationer).

<i>Församlingsbo</i>	<i>Ej församlingsbo</i>	<i>Ej folkbokf.</i>	<i>Fosterkremationer</i>
301	688	5	34

Antalet direktkremationer var 77 samt ytterligare 13 som är registrerade som akt med urna.

Gravsättning i minneslund	<i>Församlingsbo</i>	<i>Ej församlingsbo</i>	<i>Ej folkbokf.</i>	<i>Foster</i>
Skogskyrkogårdens minneslund	90	31	-	21
Nya Minneslundens Skogskyrkogården	6 ^{a/}	3	-	-
S:a kyrkogårdens minneslund	54	11	-	1
Summa	150	45	-	22

^{a/} inklusive en (1) kista.

Gravsättning	<i>Skogs- kyrkogården</i>	<i>Norra kyrkogården</i>	<i>Södra kyrkogården</i>	<i>Muslimska begravn.pl.</i>	<i>Mosaiska begravn.pl.</i>
Kistgravsättningar	15	4	8	9	-
Urngravsättningar	119	16	36	-	-

Totalt antal kistgravsättningar: 36

Totalt antal urngravsättningar: 171

30 % av totalt antal kremerade var folkbokförda i Kalmar pastorat.

49,5 % av kremerade som var folkbokförda i Kalmar pastorat är gravsatta i minneslund.

83 % av de avlidna som var folkbokförda i Kalmar pastorat är kremerade.

Statistik	1993	2010	2011	2012	2013	2014
Verksamhet						
Avlidna	409	370	380	434	409	363
Upplåtna kistgravplatser						
Antal kistgravplatser	37	18	29	17	35	28
Upplåtna urngravplatser						
Antal urngravplatser	56	35	44	48	41	56
S:a upplåtna gravplatser	93	53	73	65	76	84
Avskedsceremonier						
Avsked i annan ordning	-	43	53	51	65	70
Direktkremation	-	51	72	77	88	77+13
Kistgravsättning	56	38	44	43	50	36
Urngravsättningar	251	143	159	161	159	171
Gravsättningar i Minneslund	129	193	224	262	246	195
Kremationer						
Församlingsbor	359	313	312	373	339	301
Icke församlingsbo	405	694	774	734	659	688
Summa antal kremationer	754	1097	1086	1107	998	1028
Andel kremerade						
Församlingsbor i % av avlidna	88	85	83	86	83	83
Andel kremerade församlingsbor av totala antalet kremerade i %	48	30	29	34	35	30
Andel kremerade icke församlingsbor av totala antalet kremerade	52	70	71	66	65	70

Ekonomi, uppföljning 2014

Begravningsverksamheten			
<i>tkr</i>	Utfall 2013	Årsbudget 2014	Utfall 2014
Intäkter			
Begravningsavgift	17 359	17 924	17 884
Övriga intäkter	2 544	2 815	2 890
<i>Summa intäkter</i>	<i>19 903</i>	<i>20 739</i>	<i>20 774</i>
Kostnader			
Verksamhetskostnader	-6 675	-5 186	-4 626
Personalkostnader	-9 783	-9 981	-10 494
Avskrivningar	-5 086	-3 592	-4 243
<i>Summa kostnader</i>	<i>-21 544</i>	<i>-18 759</i>	<i>-19 362</i>
Interna poster			
Interna ersättningar för tjänster	657	697	433
Ränta gravskötselskuld	11	22	7
Administrationskostnader	-634	-569	-369
Lokalhyra	-160	-160	-160
Ränta anläggningstillgångar	-1 192	-1 480	-936
<i>Summa interna poster</i>	<i>-1 318</i>	<i>-1 490</i>	<i>-1 025</i>
Ränta på begr.verks. ackumulerade resultat	7	-31	-5
Begravningsverksamhetens resultat			
Ingående ackumulerat resultat	1 937	-1 015	-1 015
Årets resultat	-2 952	459	382
Pastoratets ackumulerade skuld till begravningsverksamheten	-1 015	-556	-633
Ack resultat i procent av begravningsavgift	-6	-3	-4

Serviceverksamheten			
<i>tkr</i>	Utfall 2013	Årsbudget 2014	Utfall 2014
Intäkter	1 560	1 415	1 553
Verksamhetskostnader	-220	-178	-190
Personalkostnader	-1 151	-1 194	-987
Avskrivningar	-22	-24	-22
Räntekostnader	-21	-59	-20
Serviceverksamhetens resultat	147	-40	333